

Aktuelt om Arbejdsmiljø nr. 6 - juni 2020

I dette Aktuelt om Arbejdsmiljø er fokus fortsat på corona, men vi ser også fremad mod næste skoleårs planlægning, som er i fuld gang. Du kan bl.a. læse om modtagelse af nye kolleger, og hvordan du får bragt arbejdsmiljøvinkler ind i fagfordelingen.

Er du NY AMR, så bliv klædt på til opgaven! Se, hvordan du tilmelder dig DLF's 2-dages introkursus til sidst i nyhedsbrevet.

Arbejdstilsynets tilsynsindsats på fuldt blus igen

Arbejdstilsynet åbner helt pr. 8. juni, og tilsynsindsatsen omfatter alle tilsynsførende i Arbejdstilsynet. Vi ser det i høj grad som en imødekommelse af den kritik, der har været fremsat fra fagbevægelsens side og ser det som en sejr.

Arbejdstilsynets tilsynsindsats har siden nedlukningen af Danmark og frem til 14. april været begrænset til tilsyn med alvorlige ulykker og klager. Tilsynet har været tilpasset den særlige situation med COVID-pandemien og haft fokus på forebyggelse af smitterisiko og ulykker. Der er ikke blevet ført tilsyn i forhold til f.eks. psykisk arbejdsmiljø og ergonomi.

Det hidtidige målrettede tilsyn, som udelukkende så på forebyggelse af ulykker og smitterisiko, ændres nu til grundtilsyn:

- **Tilsynsindsatsen udvides til grundtilsyn, hvor der ses på væsentlige arbejdsmiljøproblemer som f.eks. kemi, ergonomi og psykisk arbejdsmiljø og det formelle arbejdsmiljø, og at grundtilsynet suppleres af tilsyn med forebyggelse af coronasmitte.**

Du kan læse pressemeddelelsen fra Beskæftigelsesministeriet her <https://bm.dk/nyheder-presse/pressemeddelelser/2020/05/arbejdstilsynet-igen-paa-fuldt-blus/>.

Reaktioner fra Arbejdstilsynet i forbindelse med COVID-19

Hvis der ikke er truffet effektive foranstaltninger for at undgå smitte, vil AT reagere med et strakspåbud. Du kan læse mere om "Reaktionsvalg hvis arbejdsgiveren ikke har truffet effektive foranstaltninger mod smitte" via linket <https://at.dk/om-os/interne-retningslinjer/kvalitetsprocedurer/detailtilsyn/dt-3/bilag-1/>

Særlig opmærksomhed ved tilsynsbesøg

Som AMR bør du være særlig opmærksom på, at hvis AT kommer på besøg, skal du så vidt muligt deltage i gennemgangen med dem. I kan overveje følgende opmærksomhedspunkter i arbejdsmiljøgruppen relateret til arbejdspladsens nuværende situation med tilbagevenden:

- Risiko for fald- og snubleulykker – da udendørs og indendørs arealerne bruges anderledes og hyppigere i dag, kan der være øget risiko herfor.
- Er personalet oplært og instrueret i eventuelt nye opgaver så som undervisning af andre klasser end normalt, udførelse af andre opgaver og lign?
- Er personalet oplært og instrueret i, hvordan den hyppige rengøring på skolerne skal foregå og med hvilke produkter og i den forbindelse evt. anvendelse af værnemidler (såsom handsker)?
- Vær også opmærksom på selv at nævne andre udfordringer, I er stødt på – det kunne være manglende pauser, hvis man f.eks. har undervisning/tilsyn med en klasse hele dagen.

Arbejdsgiver og AMO/MED skal samarbejde om at forebygge coronasmitte

Du kan læse Arbejdstilsynets nye vejledning om inddragelse af medarbejderne i forebyggelse af coronasmitte i dette dokument: https://at.dk/media/6221/inddrag-medarbejderne-i-at-forebygge-coronasmitte_info-materiale.pdf.

Nyt fra Børne- og Undervisningsministeriet om forsamlingsforbud

Opdatering fra 29. maj på spørgsmålet om, hvilke former for skolevirksomhed, der er undtaget fra forsamlingsforbuddet på 10 personer:

Alle aktiviteter, der er forbundet med skolens virksomhed, og som derfor relaterer sig til for eksempel skolens administrative, ledelsesmæssige, faglige eller trivselsmæssige aktiviteter er undtaget fra forsamlingsforbuddet på 10 personer. Dette gælder for eksempel lærermøder, fællesmøder, skolens løbende fællessamlinger (hvor lærere, ledelser og elever samles til fælles orientering, morgensang og faglige oplæg), skolebestyrelsesmøder, generalforsamlinger på fri- og privatskoler samt efterskoler og frie fagskoler, valg møder og opstillingsmøder til skolens bestyrelse eller andre styrende organer, herunder elevråd, forældremøder, skole-hjemsamtaler, optagelsesmøder/samtaler og lignende samtaler mellem skoleleder/lærer og elev samt familiemedlemmer.

Undtagelsens anvendelse forudsætter ikke godkendelse eller tilladelse fra for eksempel Børne- og Undervisningsministeriet eller sundhedsmyndighederne, men det gælder generelt, at undtagelsen kun kan anvendes under forudsætning af, at sundhedsmyndighedernes til enhver tid gældende anbefalinger følges, herunder selvisolation, hygiejne og afstand.

Undtagelsen fra forsamlingsforbuddet gælder ikke, hvis der er tale om private arrangementer som for eksempel legeaftaler, fødselsdagsfester eller arrangementer arrangeret af grupper af forældre.

Du finder øvrige spørgsmål/svar her – siden opdateres løbende: <https://www.uvm.dk/aktuelt/i-fokus/information-til-uddannelsesinstitutioner-om-coronavirus-covid-19/spoergsmaal-og-svar/grundskolen>.

Nye materialer fra Sundhedsstyrelsen

- **Information om forholdsregler ved tilfælde af COVID-19 i skoler dagtilbud og andre tilbud til børn og unge** – beskriver hvordan dagtilbud, skoler og andre tilbud til børn og unge skal forholde sig ved tilfælde af COVID-19 blandt børn og medarbejdere:
<https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Info-om-forholdsregler-ved-tilfaelde-af-COVID-19-i-skoler-dagtilbud-og-andre-tilbud-til-boern-og-unge>
- **Information til forældre til børn og unge i dagtilbud og skole** - beskriver hvad du skal gøre, hvis dit barn eller andre børn i dagtilbud, skole, fritidsaktiviteter og lignende testes positiv for ny coronavirus:
<https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Information-til-foraeldre-til-boern-og-unge-i-dagtilbud-og-skole>

Corona og moralsk stress

Forsker ved CBS Pernille Steen Pedersen sætter fokus på kravet om ekstrem rummelighed, som coronakrisen har medført og vores fælles opgave i at bevare et godt psykisk arbejdsmiljø. Hun giver konkrete råd til, hvad man som henholdsvis leder, medarbejder og arbejdsmiljørepræsentant kan gøre for at tage hånd om arbejdsfællesskabet i en tid med forandringer og stor usikkerhed. Artiklen indeholder en kort video på fire et halvt minut. Pernille har udviklet materialer til at arbejde med stressforebyggelse og arbejdsfællesskaber. Artiklen og link til de gratis materialer findes på denne side:

<https://vpt.dk/psykisk-arbejds miljo/stressforsker-coronakrisen-stiller-krav-til-os-om-ekstrem-rummelighed>

Angst eller bekymring for corona

Oplever du selv eller dine kolleger at være ekstra bekymrede for hele coronasituationen – måske fordi der er pårørende i risikogruppen, eller man selv er i risikogruppen? Så er der hjælp at hente hos Psykiatrifonden, som giver følgende råd:

FEM GODE RÅD - TIL DIG, DER OPLEVER ANGST OG BEKYMRING:

- Se dig omkring og sig til dig selv, hvad du ser. Et billede, en radiator, hvad der nu end er på stedet. Det handler om at rette din opmærksomhed udad og komme tilbage til dig selv uden angsten.
- Træk vejret helt ned i maven og pust angsten ud.
- Tankestop – sig tanken imod, og brems den. Sig simpelthen ”stop” for dig selv. Det kan give ro og plads til positive tanker.
- Sørg for at sove godt.
- Undgå at isolere dig. Lav aftaler med de mennesker, du holder af. Engager dig i meningsfulde aktiviteter. Det får fokus væk fra de angstfulde tanker, og det giver dig noget at glæde dig til.

SÅDAN HJÆLPER DU BEDST EN, DER OPLEVER ANGST PGA. CORONA-SITUATIONEN

1. Lyt til personens bekymringer og tanker
2. Bryd isolationen med et opkald, en sms eller en samtale på Skype
3. Hjælp med at skabe en struktur i deres hverdag
4. Foreslå, at vedkommende slukker for nyhederne og i stedet ser en film

Har du eller en kollega brug for én at tale med, kan du kontakte rådgivningen i psykiatrifonden på telefon 3925 2525. Du kan læse mere her: https://www.psykiatrifonden.dk/nyheder/2020/angst-eller-bekymret-for-corona-s%C3%A5dan-kan-du-hj%C3%A6lpe-dig-selv-og-andre.aspx?utm_source=Arbejdsmilj%C3%B8web.dk&utm_campaign=a7d523f966-EMAIL_CAMPAIGN_2020_05_20_12_40&utm_medium=email&utm_term=0_07aa3606ba-a7d523f966-20444229.

God intro af nye kolleger - skaber trivsel og fastholder dem på skolen

Hvis I skal ansætte nye kolleger på din skole til næste skoleår, er det en god ide allerede nu at planlægge en god introduktion for de kommende kolleger. Og det første, I med fordel kan gøre, er at udnævne en eller flere erfarne kolleger, som har lyst til at være mentor/støtteperson i det første skoleår.

Flere data og erfaringer viser, at introduktionsprogrammer og mentorordninger er med til at fastholde nye kolleger og får personaleomsætningen til at falde.

Århus Lærerforening har netop for at undgå, at unge nyuddannede får praksischock, mister modet og forlader faget, oprettet et særligt kursusforløb hvor unge, nyuddannede lærere bliver støttet i deres første skoleår. Du kan læse mere om kurset og resultaterne her: https://vpt.dk/folkeskole/undga-praksischock-kursus-i-overgangen-fra-studie-til-laererjob?utm_campaign=P%C3%A6dagoger%20skal%20blive%20nysgerrige%20p%C3%A5%20ledelse%20om%20karrierevej%20%7C%20St%C3%B8tte%20til%20nyuddannede%20l%C3%A6rere%20s%C3%A5%20de%20undg%C3%A5r%20praksischock&utm_medium=email&utm_source=Newsletter

Mere generelt kan I også læne jer op ad pjecen: ”Den gode modtagelse”, som er udarbejdet af BrancheFællesskab for Arbejdsmiljø for Velfærd og Offentlig administration til grundskoleområdet. Pjecen kommer hele vejen rundt om god introduktion til skolen, til kolleger og arbejdsopgaver i form af beskrivelser af, hvordan der kan planlægges introduktion til praktiske forhold, arbejdsredskaber, beslutningsprocesser og kollegialt samarbejde. Du kan downloade pjecen her og med fordel gøre brug af

tjeklisten bagest i pjecen: <https://www.arbejdsmiljoweb.dk/trivsel/god-modtagekultur/modtagelse-grundskole>

Og husk, det er en fælles opgave for alle på arbejdspladsen at medvirke til, at den nye kollega kommer godt fra start; ikke din alene.

Fagfordeling er mere end timetælleri – få arbejdsmiljøvinklen med

Fagfordelingen og næste skoleårs planlægning er i fuld gang rundt på skolerne i denne tid, og AMR og TR spiller også her en vigtig rolle i at få processen til at glide i samarbejde med leder.

Hvad trives kollegerne bedst med? Tag drøftelsen på arbejdspladsen – ingen er ens, og vi trives med forskellige opgaver. Som AMR kan du f.eks. bringe følgende arbejdsmiljøvinkler ind i TRIO-samarbejdet (TR/AMR og leder) om opgaveoversigterne:

1. **Relationsarbejde:** Relationsarbejde med mange elever og forældre stiller høje følelsesmæssige krav til arbejdet og kan øge risikoen for relationstræthed, men er samarbejdet mere eller mindre problemfrit, kan det for nogen være at foretrække at undervise flere forskellige klasser i de samme fag. Vær dog opmærksom på, at hvis man underviser mange klasser, er der ofte også mange kollegiale samarbejdspartnere.
2. **Kompetencer:** Har skolen et princip om få lærere til hver årgang, kan man blive sat til at undervise i fag, man ikke føler sig helt kompetent til. Det kan give en oplevelse af for stor arbejdsbelastning og tidspress, da forberedelsen kræver ekstra tid og muligvis et kompetenceløft for at kunne løfte opgaven.
3. **Samarbejde:** Hav blik for, hvilke klasser der kræver et øget team-, skole/hjem- og måske PPR-samarbejde, og tag højde herfor. Mange samarbejdsrelationer er tidskrævende, og der kan være behov for reducere i andre opgaver.
4. **Opfølgning:** Drøft opgaveoversigten med kollegerne undervejs i fagfordelingen og igen, når skoleåret er i gang, og de første erfaringer har meldt sig. På den måde kan I være med til at forebygge eventuelle belastninger - at et "skævt skema"/opgaveoversigten bliver uoverskuelig og på sigt fører til unødigt stor arbejdsbelastning, som i sidste ende kan give sygefravær og dermed øge belastningen på de tilbageværende kolleger.

Når fagfordelingen er på plads, kan I anvende værktøjet "Prioritering af opgaverne"

<https://www.arbejdsmiljoweb.dk/media/tv1linyr/v2-prioritering-web.pdf> fra BrancheFællesskabet for Arbejdsmiljø for Velfærd og Offentlig administration. Værktøjet giver arbejdspladsen mulighed for at lave klare prioriteringer og skabe tydelighed i opgaver og krav, som kan være med til at øge trivslen på arbejdspladsen og forebygge stress.

Husk tilmelding til AMR-introkurserne

Er du nyvalgt AMR, og har du husket at tilmelde dig DLF's 2-dages introkursus? Du kan tilmelde dig via 'Min side' og dette [link](#). Giv kredsens besked, når du har tilmeldt dig – de kan ligeledes være behjælpelige med tilmelding.

Kurset henvender sig til nyvalgte arbejdsmiljørepræsentanter – valgt første gang ved seneste valg – eller arbejdsmiljørepræsentanter, som har været AMR i op til 2 år, men som ikke tidligere har været på introkursus. Kurset skal bl.a. give viden om specifikke arbejdsmiljøemner for undervisningsarbejdspladser og kompetencer vedr. anvendelse af metoder og værktøjer til fremme af trivsel og forebyggelse af dårligt fysisk og psykisk arbejdsmiljø.